

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.288

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Číslo DUMu/Název DUMu: VY_52_INOVACE_05_11_Od totalitní moci k demokracii – Pracovní list

Číslo skupiny: 2

Autor: Mgr. Věra Waldsteinová

Vzdělávací oblast/Předmět/Téma: Člověk a jeho svět / Vlastivěda / Od totalitní moci k demokracii

Druh učebního materiálu: Pracovní list

Metodický list: ano

Anotace: Materiál slouží k procvičení a upevnění učiva.

Ověřeno ve třídě: V.B

Datum ověření: 11.2.2013

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále,

že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK.

Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováno

Datum: 11.2.2013

Podpis:

Od totalitní moci k demokracii – Pracovní list

Přečti si pozorně věty a rozhodni, zda jsou pravdivé či ne. Zakroužkuj příslušné písmenko a sestav tajenku.

Totalitní vláda je vláda jedné strany.	ANO	NE
	S	K
V únoru 1918 odstranili komunisté z vlády své politické odpůrce a převzali všechnu moc ve státě.	ANO	NE
	O	A
Hned po únoru bylo dokončeno znárodnění velkých továren, menší továrny a živnosti byly lidem ponechány.	ANO	NE
	N	M
Prezidentem se v roce 1948 stal Klement Gottwald.	ANO	NE
	E	U
První roky totalitní vlády panoval brutální teror.	ANO	NE
	T	N
V roce 1960 se název státu změnil na Československou socialistickou republiku.	ANO	NE
	O	I
Za totalitního režimu mohli lidé volně cestovat po celém světě.	ANO	NE
	S	V
Knihy, noviny, rozhlas, televize mohly svobodně psát a hrát.	ANO	NE
	M	Á
Postupně docházelo ke zmírňování komunistické diktatury. V lednu 1968 se do vedení komunistické strany dostal Alexander Dubček.	ANO	NE
	R	U
21.srpna 1968 došlo k okupaci – na naše území vtrhla vojska pěti států v čele se Sovětským svazem.	ANO	NE
	E	S
Po 21.srpnu 1968 již nebyla obnovena totalitní vláda.	ANO	NE
	O	V

- Komunistický režim používal zastrašovací policejní metody. ANO NE
O K
- Ceny potravin a energií v době socialismu byly vysoké a stále se zvyšovaly. ANO NE
U L
- Lidé byli bez práce, nezaměstnaní. ANO NE
P U
- Postupně nastala krize komunistického režimu. V listopadu 1989 došlo v Praze k napadení průvodu studentů policií. Následovaly stávky studentů, herců, dalších občanů. ANO NE
C A
- Komunistický režim se zhroutil koncem roku 1989. ANO NE
E C

Do věty doplň tajenku, která ti vyšla po zodpovězení otázek.

Státní převrat, ve který přerostly protestní akce bývá označován jako _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ .

Proč se tak nazývá? _ _ _ _ _

Do textu doplň slova z nabídky pod textem. Slovo, které máš doplnit, ti napoví počet čárek. Na každou patří jedno písmenko. V závorce máš číslo pořadí písmene, které použij do tajenky.

Po listopadu 1989 se vrátila _ _ _ _ _ (2) a demokracie. Lidé mohli svobodně vyznávat jakékoliv _ _ _ _ _ (2), svobodně _ _ _ _ _ (1), _ _ _ _ _ (2), _ _ _ _ _ (7). Mohli podnikat. Vznikaly nové obchody a _ _ _ _ _ (3). Konaly se svobodné volby. Slovenští představitelé se _ _ _ _ _ (4), že si vytvoří _ _ _ _ _ (2) stát. 1.ledna 1993 vznikly dva samostatné státy – Česká republika a _ _ _ _ _ (4) republika. Česká republika vstoupila v roce 1999 do vojenského společenství NATO a v roce 2004 do Evropské _ _ _ _ _ (4). Od roku 2003 je prezidentem ČR Václav _ _ _ _ _ (2).

(ŽIVNOSTI, NÁBOŽENSTVÍ, CESTOVAT, SVOBODA, MLUVIT, STUDOVAT, ROZHODLI, KLAUS, SAMOSTATNÝ, SLOVENSKÁ, UNIE)

V tajence ti vyšlo jméno známé osobnosti: _ _ _ _ _

Napiš vše, co o ní víš _ _ _ _ _
_ _ _ _ _

Od totalitní moci k demokracii – Pracovní list - řešení

Přečti si pozorně věty a rozhodni, zda jsou pravdivé či ne. Zakroužkuj příslušné písmenko a sestav tajenku.

Totalitní vláda je vláda jedné strany.	ANO	NE
	☒ S	☐ K
V únoru 1918 odstranili komunisté z vlády své politické odpůrce a převzali všechnu moc ve státě.	ANO	NE
	☐ O	☒ A
Hned po únoru bylo dokončeno znárodnění velkých továren, menší továrny a živnosti byly lidem ponechány.	ANO	NE
	☐ N	☒ M
Prezidentem se v roce 1948 stal Klement Gottwald.	ANO	NE
	☒ E	☐ U
První roky totalitní vlády panoval brutální teror.	ANO	NE
	☒ T	☐ N
V roce 1960 se název státu změnil na Československou socialistickou republiku.	ANO	NE
	☒ O	☐ I
Za totalitního režimu mohli lidé volně cestovat po celém světě.	ANO	NE
	☐ S	☒ V
Knihy, noviny, rozhlas, televize mohly svobodně psát a hrát.	ANO	NE
	☐ M	☒ Á
Postupně docházelo ke zmírňování komunistické diktatury. V lednu 1968 se do vedení komunistické strany dostal Alexander Dubček.	ANO	NE
	☒ R	☐ U
21.srpna 1968 došlo k okupaci – na naše území vtrhla vojska pěti států v čele se Sovětským svazem.	ANO	NE
	☒ E	☐ S
Po 21.srpnu 1968 již nebyla obnovena totalitní vláda.	ANO	NE
	☐ O	☒ V

- Komunistický režim používal zastrašovací policejní metody. ANO NE
 O K
- Ceny potravin a energií v době socialismu byly vysoké a stále se zvyšovaly. ANO NE
 U L
- Lidé byli bez práce, nezaměstnaní. ANO NE
 P U
- Postupně nastala krize komunistického režimu. V listopadu 1989 došlo v Praze k napadení průvodu studentů policií. Následovaly stávky studentů, herců, dalších občanů. ANO NE
 C A
- Komunistický režim se zhroutil koncem roku 1989. ANO NE
 E C

Do věty doplň tajenku, která ti vyšla po zodpovězení otázek.

Státní převrat, ve který přerostly protestní akce bývá označován jako S_A_M_E_T_O_V_Á_
 R_E_V_O_L_U_C_E_ .

Proč se tak nazývá? ___PROBĚHLA BEZ BOJŮ, STŘELBY, OBĚTÍ, POKOJNĚ. _____

Do textu doplň slova z nabídky pod textem. Slovo, které máš doplnit, ti napoví počet čárek. Na každou patří jedno písmenko. V závorce máš číslo pořadí písmene, které použij do tajenky.

Po listopadu 1989 se vrátila S_V_O_B_O_D_A_ (2) a demokracie. Lidé mohli svobodně vyznávat jakékoliv N_Á_B_O_Ž_E_N_S_T_V_Í_ (2), svobodně C_E_S_T_O_V_A_T_ (1), M_L_U_V_I_T_ (2), S_T_U_D_O_V_A_T_ (7). Mohli podnikat. Vznikaly nové obchody a Ž_I_V_N_O_S_T_I_ (3) . Konaly se svobodné volby. Slovenští představitelé se R_O_Z_H_O_D_L_I_ (4), že si vytvoří S_A_M_O_S_T_A_T_N_Ý_ (2) stát. 1.ledna 1993 vznikly dva samostatné státy – Česká republika a S_L_O_V_E_N_S_K_Á_ (4) republika. Česká republika vstoupila v roce 1999 do vojenského společenství NATO a v roce 2004 do Evropské U_N_I_E_ (4). Od roku 2003 je prezidentem ČR Václav K_L_A_U_S_ (2) .

(ŽIVNOSTI, NÁBOŽENSTVÍ, CESTOVAT, SVOBODA, MLUVIT, STUDOVAT, ROZHODLI, KLAUS, SAMOSTATNÝ, SLOVENSKÁ, UNIE)

V tajence ti vyšlo jméno známé osobnosti: V_Á_C_L_A_V_ H_A_V_E_L

Napiš vše, co o ní víš _____ .

Metodický list

Název:	Pracovní list - Od totalitní moci k demokracii.
Cíl:	Zábavnou formou procvičit učivo vlastivědy – Od totalitní moci k demokracii.
Motivace:	Děti motivuje luštění a snaha vyřešit tajenky.
Potřeby a materiál:	Vytištěné pracovní listy, psací potřeby.
Postup:	Samostatné pozorné přečtení textu, rozhodnutí pro odpověď ANO/NE. Zakroužkování písmene u zvolené odpovědi. Sestavení tajenky. Doplnění odpovědi na otázku. Hledání a doplnění správných slov do textu na základě čtení, vyhledání dle nápovědi pod textem. Odpočítání písmen a sestavení další tajenky. Doplnění odpovědi dle vlastních znalostí.
Reflexe:	Čtení s porozuměním. Aplikace znalostí. Řešení tajenky. Přemýšlení nad problémem, kombinování.

Zdroje:

ČAPKA, František. Vlastivěda 5. Brno: NOVÁ ŠKOLA, 2005, ISBN 80-7289-070-0.,